

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžf/10/2014
Identifikačné číslo spisu:	6013201122
Dátum vydania rozhodnutia:	27.01.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6013201122.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členov senátu JUDr. Petry Príbeľskej, PhD. a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobcu TANOARCH, s.r.o., so sídlom Podháj 57, Banská Bystrica, IČO: 36055379, zastúpeného advokátom JUDr. František Popper, so sídlom Horná 10, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky, so sídlom v Banskej Bystrici, Lazovná 63, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100301/1/162922/2013/6014 zo dňa 8. apríla 2013, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 23S/244/2013-59 zo dňa 13. novembra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 23S/244/2013-59 zo dňa 13. novembra 2013 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100301/1/162922/2013/6014 zo dňa 08. apríla 2013. Týmto rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Banská Bystrica (ďalej len „správca dane“) č. 851/230/53223/2008/Šim zo dňa 08.08.2008, ktorým správca dane vyrubil žalobcovi sankčný úrok v sume 61,70 € za nezaplatenie DPH za zdaňovacie obdobie september 2007.

Krajský súd ako dôvod na zamietnutie žaloby považoval skutočnosť, že daňový subjekt daň alebo rozdiel dane vyrubený správcou dane nezaplatil v lehote alebo vo výške určenej v rozhodnutí. Nie je pochybné, že žalobcovi bola rozhodnutím č. 851/230/53223/2008/Šim zo dňa 08.08.2008 určená vlastná daňová povinnosť v sume 154,25 € (pôvodne 4 647,- Sk) za zdaňovacie obdobie september 2007. Toto rozhodnutie bolo rozhodnutím odvolacieho orgánu potvrdené a zároveň bolo uložené žalobcovi zaplatiť vlastnú daňovú povinnosť v sume 4 647,- Sk zaplatiť do 15 dní od doručenia rozhodnutia. Rozhodnutie bolo žalobcovi doručené dňa 29.12.2008, splatnosť nastala dňa 13.01.2009. Zákonnosť týchto rozhodnutí bola preskúmaná podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p., pričom žaloba žalobcu bola

zamietnutá ako nedôvodná v konaní pred Krajským súdom v Banskej Bystrici, sp.zn. 23S/22/2009-70 zo dňa 13.05.2009 a následne Najvyšším súdom Slovenskej republiky, sp.zn. 3 Sžf/105/2009 zo dňa 10.03.2010.

Rozhodnutie o určení vlastnej daňovej povinnosti bolo pre daňové orgány záväzné, od ktorého sa vyvíjalo vyrubenie sankčného úroku. Krajský súd nemohol opätovne preskúmať zákonnosť prv urobeného rozhodnutia, pretože preskúmanie predchádzajúceho rozhodnutia bolo už učené v osobitnom konaní. Na tomto nič nemení ani neskoršie prijatie rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-504/2010 zo dňa 27.10.2011. Krajský súd sa nestotožnil s tvrdeniami žalobcu, že v dôsledku prijatia tohto rozsudku sa skoršie rozhodnutia o určení daňovej povinnosti stávajú nulitnými. Posudzovanie zdaňovacieho obdobia júl 2007, o ktorom doposiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté súdom, je irelevantné pre rozhodovanie o sankčnom úroku pre nesplnenie si vlastnej daňovej povinnosti za zdaňovacie obdobie september 2007, ktorá bola uložená právoplatným a vykonateľným rozhodnutím. Sankčný úrok bol vypočítaný podľa § 35b ods. 2 zákona č. 511/1992 Zb. v znení do 31.12.2009 (ďalej len „ZSDP“) s poukazom na § 110j ods. 5 ZSDP, ako aj § 165 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z. (ďalej len „správny poriadok“). Správca dane správne aplikoval na žalobcu priaznivejšiu úpravu ZSDP, vychádzajúc zo štvornásobku základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej v deň vzniku daňového nedoplatku (10%) oproti právnej úprave podľa § 156 ods. 2 správneho poriadku.

Právne krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie ustanoveniami § 35b ods. 1 písm. d/ ZSDP, § 110j ods. 5 ZSDP, § 35b ods. 2 ZSDP.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi pre jeho neúspech v konaní náhradu trov konania nepriznal.

II.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal odvolanie žalobca, ktorý navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec na ďalšie konanie, alternatívne, aby konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a požiadal Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy (čl. 234 zmluvy o založení Európskeho spoločenstva). Uviedol, že zotrúva na svojich námietkach uvedených v žalobe, že tak rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR o určení vlastnej daňovej povinnosti žalobcu sú v rozpore s rozhodnutím Súdneho dvora EÚ, z čoho vyplýva prípustnosť obnovy konania podľa § 228 ods. 1 písm. e/ O.s.p. Obidva rozsudky sú v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora EÚ, najmä s rozsudkom vo veci C-504/10 TANOARCH zo dňa 27.10.2011 a rozsudkom vo veci C-255/02 HALIFAX zo dňa 21.02.2006 a sním súvisiace rozsudky vo veci C-425/06 Part Service zo dňa 21.02.2008, resp. vo veci C-110/99 Emsland - Stárke zo dňa 14.12.2000. Vnútroštátne rozsudky sa nezaoberali otázkou zneužitia práva a nebol v nich aplikovaný tzv. test zneužitia. Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní pod sp.zn. 3Sžf/105/2009, spočívajúci v tzv. teórii konzumpcie práva resp. nadobudnutej služby sa ukázal ako nezákonný a teda žalobca sa domáhal vrátenia nadmerného odpočtu DPH oprávnene.

III.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení zotrúvajú na dôvodoch svojho rozhodnutia ako aj na svojich doterajších vyjadreniach navrhol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p., vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po verejnej porade senátu dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné,

pretože napadnuté rozhodnutie je vo svojom výroku vecne správne, a preto postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. napadnuté rozhodnutie potvrdil.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 372p ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednáwanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných zistení a záverov zistených v odvolacom konaní.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že v obdobných veciach týkajúcich sa žalobcu bolo už súdom viac krát rozhodované, pričom tieto konania sú už právoplatne ukončené v jeho neprospech. Predovšetkým, je potrebné uviesť, že predmetom tohto konania je vyrubenie sankčného úroku žalobcovi, čiže ide len o odvodené konanie od základného konania o určení vlastnej daňovej povinnosti. Ako vyplýva zo žaloby a odvolania žalobcu, právny zástupca žalobcu si neustále zamieňa toto odvodené konanie a argumentuje a používa námietky týkajúce sa základného konania o určení daňovej povinnosti, ktoré je už právoplatne skončené (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 3Sžf/105/2009 zo dňa 10.03.2010). V žiadnom prípade nemôže žalobca žiadať prostredníctvom inštitútu obnovy konania obnovenie tohto základného konania, pretože v správnom súdnictve je inštitút obnovy konania ako opravný prostriedok neprípustný (§ 246c ods. 1 O.s.p. veta druhá a veta tretia).

Pokiaľ ide o žalobcov návrh na prerušenie konania z dôvodu, aby sa najvyšší súd obrátil na Súdny dvor EÚ ohľadom vyriešenia predbežnej otázky, Najvyšší súd Slovenskej republiky nevyhovel tomuto návrhu žalobcu z dôvodu, že tento vôbec neuviedol, akú predbežnú otázku by mal najvyšší súd položiť, keď nakoniec aj sám ďalej uvádza, že takáto otázka bola už Súdny dvorom EÚ riešená. Bolo by preto nadbytočné (a v tomto konaní o sankčnom úroku aj neprípustné), obracať sa na Súdny dvor EÚ s predbežnou otázkou, týkajúcou sa toho istého právneho problému - zneužitia práva (toho istého daňového subjektu, avšak za iné zdaňovacie obdobie), už Súdny dvorom EÚ vyriešeného.

Zo záverov a argumentácie Súdneho dvora Európskej únie v rozsudku sp.zn. C-504/10 z 27. októbra 2011 vyplynul záver, že „možnosťou započítať DPH splatnej za prevod spolumajiteľského podielu pokiaľ ide o právo na riešenie ešte predtým, než bol vynález zapísaný do registra, sa mení právne postavenie žalobkyne nielen pokiaľ ide o právo využívať vynález, ale aj vzhľadom na všetky ostatné relevantné faktory. Nadobúdateľ musí mať v zásade právo na odpočet DPH, pokiaľ objektívnymi dôkazmi predloží úmysel vykonávať hospodársku činnosť. Aj v prípade, ak vlastník podielu na práve na riešenie má už zo zákona právo využívať vynález v celom rozsahu, nadobudnutím ďalšieho spolumajiteľského podielu sa mení jeho právne postavenie a nadobudnutie ďalšieho spolumajiteľského podielu predstavuje prípravnú činnosť, ktorá podlieha DPH. Vzhľadom na uvedené, už existujúce zákonné právo platiteľa na autonómne využívanie patentu nespôsobuje právnu konzumpciu nadobudnutej služby. Avšak vychádzajúc z citovaného rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vyplýva, že vzniknuté právo na odpočet zostáva nadobúdateľovi (žalobkyni) iba v prípade, že neexistujú podvodné alebo zneužívajúce okolnosti smerujúce k získaniu daňovej výhody.“

Po vyriešení tejto predbežnej otázky, sa Krajský súd v Banskej Bystrici, v ďalšom konaní vysporiadal s otázkou zneužitia práva v neprospech žalobcu zamietnutím žaloby rozsudkom sp.zn. 23S/4/2009 zo dňa 07.06.2013. Krajský súd vyriešil otázku zneužitia práva tak, že „zneužitie práva predstavuje v danom prípade vytváranie umelých konštrukcií zbavených hospodárskej reality, vytvorených s cieľom dosiahnuť daňovú výhodu, keď sa formálne dodržia podmienky pre odpočet dane, úkonmi daňového subjektu sa však sleduje hlavný cieľ a to získanie daňovej výhody. Predmetný vynález nebol zapísaný ako patent. Právo spojené s uvedeným vynálezom má viacero prihlasovateľov, ktorí sú personálne prepojení. Väčšina má sídlo na tej istej adrese, sú zapísané tou istou osobou, personálne sú prepojení

predovšetkým cez osobu Ing. Ivana Kovandu, ktorý často vystupuje v spoločnostiach ako konateľ alebo štatutárny orgán. Zmluvy o prevode uzatvorené v rámci prihlasovateľov vynálezu nemajú hospodársku realitu, uzatvárajú sa účelovo pre získanie daňovej výhody. Takéto zmluvy sú postihnuté vadou - absolútnou neplatnosťou, na ktorú musí súd prihliadať z úradnej povinnosti.“

Uvedený rozsudok krajského súdu bol potvrdený Najvyšším súdom SR, rozsudkom sp.zn. 5Sžf/137/2013 zo dňa 27. novembra 2014 .

Vzhľadom na uvedené má najvyšší súd za to, že krajský súd riadne a v súlade so zákonom posúdil zákonnosť napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, neopomenul dôležité námietky žalobcu a jeho rozsudok je vo výroku vecne správny. Preto najvyšší súd rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky o náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p., nakoľko žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov konania zo zákona neprislúcha.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **n i e j e** prípustný.